

Stichting Museumhaven Zeeland

Activiteitenverslag 2025

Doelstelling

De Stichting Museumhaven Zeeland (opgericht op 26 januari 1990) heeft ten doel:

- Het inrichten en beheren van de Oude Haven in Zierikzee als Museumhaven;
- Het behoud van authentieke sloopstypes in het algemeen, met het accent op vaartuigen die in het Deltagebied in de provincie Zeeland voorkwamen;
- Het restaureren en in de vaart houden van klassieke schepen die in het Deltagebied voorkwamen;
- Het beheren en exploiteren van de Stads- en Commercieterf;
- Al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords; onder meer een museale en educatieve functie.

De Stichting tracht haar doelen te verwezenlijken vooral door het verwerven en restaureren van historische schepen, het tentoonstellen van die schepen, het bieden van de mogelijkheid tot het bezichtigen daarvan, en het verzamelen van kennis en documentatie.

Uitgevoerde activiteiten

In 2025 realiseerde de Stichting onder meer het volgende.

- Het tegen een vrijwillige bijdrage toegankelijk maken van de Stads- en Commercieterf en de historische schepen; 8.351 bezoekers.
- Het organiseren van vaartochten voor sponsors en bezoekers; 1,884 passagiers.
- Het verzorgen van Presentaties tijdens de Havendagen Zierikzee, Open Monumentendag en andere Maritieme Evenementen in Zeeland;
- Het zoeken en vinden van samenwerkingspartners, zowel in Zeeland als in België;
- De verwerving van klassieke sloopmodellen voor ons museum;
- Het promoten van de Museumhaven en haar collectie bij het publiek en potentiële sponsors;
- Het uitgeven van nieuwsbrieven over de Museumhaven voor onze vrijwilligers, sponsors en donateurs;
- Het verwerven van subsidies.
- Het verrichten van restauratiewerkzaamheden aan de historische boeier, Vabel.
- Het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan de bij de stichting in bezit zijnde historische Schepen en sloopmotoren.

- Het uitzetten van een educatieve speurtocht door het museum voor kinderen.
- Het aankopen van de drijvende steiger in de Oude Haven;
- Het aankopen van een nieuwe drijvende steiger bij Vissersdijk 2.

Zodoende 'staat' er anno 2025 een stevig in het Zeeuwse museumland verankerde organisatie, met hechte samenwerkingsverbanden in de regio Scheldemond. Opgericht is de Internationale Vereniging Zonder Winstoogmerk DE VIER WERVEN.

De restauratie van de Vabel werd mogelijk dankzij de Gemeente Schouwen-Duiveland, de Stichting Renesse, eigen middelen en sponsorgelden.

De Stichting beschikt over een buitenlocatie (de collectie schepen in de Oude Haven) plus een binnenlocatie (de Stads- & Commerciewerf).

De bijbehorende dynamiek is duidelijk merkbaar in Zierikzee. Dit betekent ook dat ons Bestuur de Stichting Museumhaven Zeeland de komende jaren nadrukkelijk wil profileren met haar publieksfunctie.

Financiële middelen

Het bestuur van de Stichting heeft een financieel plan inclusief begroting opgesteld voor een periode van 10 jaar. Het totaal aan inkomsten per jaar bedraagt ruim € 150.000 en bestaat uit o.a. sponsoring van de Stichting Renesse van € 46.000 en sinds 2017 ook uit sponsring door Boskalis van € 20.000 voor het beschikbaar stellen van bemanning en het gebruik van de hoogaars Geertrui.

Via de gemeente komt er een jaarlijkse bijdrage van circa € 26.000. De overige inkomsten komen uit vrijwillige bijdragen van bezoekers, lokale sponsoren en donateurs.

Het bestuur heeft destijds het besluit om de hoogaars Geertrui van Boskalis over te nemen en te kunnen behouden voor Zierikzee zeer bewust genomen, echter wel in combinatie met de gebruiksovereenkomst. Op deze wijze kunnen we als Museumhaven de komende jaren werken met een vrijwel sluitende begroting én voldoen aan de door onszelf opgelegde doelstellingen;

- Het onderhouden van onze schepen om ze in perfecte staat te houden, gerealiseerd met 45 vrijwilligers;
- Het kiezen voor restauratie van De Zuidvliet wat kon worden gerealiseerd met de verkoop van de klipper Mijn Genoegen, omdat De Zuidvliet behoort tot het historisch erfgoed van Zeeland;
- Het afbouwen van de unieke boeier De Vabel, wat minimaal nog € 75.000 zal gaan kosten. Overigens hebben we daarmee geen haast, omdat dit schip dé publiekstrekker is in onze werf.

Er ontstaat echter een structureel begrotingstekort als de gebruikersovereenkomst met Boskalis niet zou worden voortgezet, maar deze overeenkomst is gelukkig per 1 oktober 2022 weer met 5 jaar verlengd.

Naast de beperkte financiële middelen ligt een mogelijk grotere bedreiging:

De exploitatie van haven en werf valt of staat bij de inzet van vrijwilligers. Veelal oudere, gepensioneerde vakmensen met een link naar houtbewerking, metaalbewerking, oude scheepsmotoren of simpelweg “houten bootjes” in het algemeen.

Deze vrijwilligers worden ouder en het wordt steeds lastiger nieuwe en mogelijk jongere vrijwilligers aan de organisatie te binden.

Wanneer dan ook nog de mogelijkheid ontbreekt om op beperkte wijze, bijvoorbeeld in de vorm van een vrijwilligersbijdrage, financiële ondersteuning te bieden is continuïteit op de werkvloer vrij lastig te realiseren.

Overzicht van de plannen

- Het voornemen een aantal initiatieven te ontwikkelen om alternatieve inkomsten te genereren die voorzien in een dekkende begroting voor de restauratie van de boeier Vabel;
- Het samenwerken met sponsors voor de beschreven activiteiten van de Stichting;
- Het regelmatig informeren van onze sponsors omtrent de bestedingen en de voortgang van de restauratiewerkzaamheden.
- Het actief werven en benaderen van vrijwilligers en sponsors.
- Het streven naar vooral het behoud, verbetering en noodzakelijke uitbreiding van de collectie, de museumfunctie en de organisatie. Met nadruk wil de Stichting haar publieke functie waarmaken. De inwoners van Schouwen-Duiveland kunnen ‘trots’ zijn op hun Museumhaven en onze vrijwilligers zijn graag bereid hiervoor de handen uit de mouwen te steken, terwijl het bedrijfsleven het belang van de Museumhaven steeds meer erkent en (financieel) steunt.

Het Bestuur van de Stichting Museumhaven Zeeland,

Zierikzee, mei 2026.